

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การทำงานด้านการจัดการพื้นที่ต้นน้ำลำธารของหน่วยศึกษาการพัฒนาการอนุรักษ์ต้นน้ำแม่ถาง มีความจำเป็นต้องมีการประสานการทำงานกับองค์กรท้องถิ่นในพื้นที่ชุมชนที่มีพื้นที่อาศัยและทำกินในพื้นที่หน่วยศึกษาการพัฒนาการอนุรักษ์ต้นน้ำแม่ถาง กิจกรรมการจัดการฝายต้นน้ำเป็น กิจกรรมด้านการปรับปรุงระบบนิเวศต้นน้ำที่ได้ดำเนินการมาเป็นเวลานาน และปัจจุบันมีการสนับสนุนให้องค์กรท้องถิ่นได้มีส่วนเข้าร่วมในกิจกรรมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งได้รวมกิจกรรมการจัดการฝายต้นน้ำด้วย การศึกษาความพร้อมในการทำงานด้านการจัดการฝายต้นน้ำจากการตรวจสอบเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการทำงานซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน และการทำงานที่มีประสิทธิภาพซึ่งต้องมีศักยภาพและการมีส่วนร่วมในการทำงานจึงทำให้เกิดความพร้อมในการทำงาน และงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ดังนั้นจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาดังนี้ การศึกษาเกี่ยวกับการมีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการฝายต้นน้ำ สัดส่วนงบประมาณด้านการจัดการฝายต้นน้ำ ความพร้อมด้านเครื่องมืออุปกรณ์และบุคลากรในการจัดการฝายต้นน้ำ ประสิทธิภาพด้านการ จัดการฝายต้นน้ำ การมีแผนการดำเนินงานด้านการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ เพื่อนำมาเป็นแนวทางดำเนินงานด้านการจัดการฝายต้นน้ำโดยศึกษาจากศักยภาพในการทำงานด้านการจัดการฝายต้นน้ำของ อบต. ได้แก่ ระดับการศึกษาของสมาชิก อบต. ประสิทธิภาพความรู้ ความเข้าใจด้านการอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำของสมาชิก อบต. ประสิทธิภาพการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำของสมาชิก อบต. จำนวนบุคลากรด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการจัดการฝายต้นน้ำ ได้แก่ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่หน่วยฯ การเข้าร่วมการฝึกอบรม และดูงานด้านการจัดการฝายต้นน้ำ การรับรู้เกี่ยวกับปัญหาเรื่องน้ำ ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ สามารถตรวจวัดได้ ด้วยการให้คะแนน และสามารถพิสูจน์สมมุติฐานได้ ตามภาพที่ 14 อธิบายได้ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (X) แบ่งเป็น 2 ด้าน จากแนวความคิดของ Downing and Thackrey (1971) และ โกวิทช์ (2539) ได้กำหนดเครื่องชี้บอกถึงประเด็นที่เชื่อมโยงในการวัดความพร้อมของการดำเนินงานขององค์กรชุมชนท้องถิ่นที่กล่าวถึงศักยภาพและการมีส่วนร่วมในการทำงาน คือ

1.1 ด้านศักยภาพในการจัดการฝายต้นน้ำ จากการศึกษาศักยภาพขององค์กรชุมชนท้องถิ่นในการจัดการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับลักษณะขององค์กร ได้แก่ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการขององค์กร ได้แก่ การกำหนดแผนงาน มาตรการใน

การดำเนินงาน และบุคลากรในการดำเนินงาน สิ่งแวดล้อม ประสิทธิภาพด้านสังคม การศึกษา ความรู้ และความเข้าใจในการทำงาน ดังนั้นจึงได้กำหนดตัวแปรด้านด้านศักยภาพในการจัดการ ฝายต้นน้ำ ได้แก่ ระดับการศึกษาของสมาชิก อบต. ประสิทธิภาพความรู้ ความเข้าใจด้านการอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำของสมาชิกอบต. ประสิทธิภาพการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำของสมาชิก อบต. และจำนวนบุคลากรด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการจัดการฝายต้นน้ำ จากการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของกลุ่ม คือ การเกี่ยวข้องด้วยการให้อย่างเดียว การเสียสละทรัพย์สินและเวลา การรวมกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกัน การติดต่อประสานงานกับกลุ่ม การตระหนักและต้องการเป็นผู้ควบคุมสถานการณ์ การรับรู้เกี่ยวกับปัญหา การเผยแพร่ความรู้ ดังนั้นจึงได้กำหนดตัวแปรด้านการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการจัดการฝายต้นน้ำ ได้แก่ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่หน่วยฯ การรับรู้เกี่ยวกับปัญหาเรื่องน้ำ การเสียสละเวลาและทรัพย์สินในการจัดการฝายต้นน้ำ การเผยแพร่ความรู้เรื่องน้ำให้ชุมชน

2. ตัวแปรตาม (Y) คือ ความพร้อมในการจัดการฝายต้นน้ำของ อบต. จากการศึกษาของ Downing and Thackrey (1971) ด้านองค์ประกอบของความพร้อมซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบทางกายภาพ องค์ประกอบทางสติปัญญา องค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อม และองค์ประกอบด้านอารมณ์ แรงจูงใจ และบุคลิกภาพ และการศึกษาของโกวิทย์ (2539) เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของความพร้อมในการปกครองท้องถิ่น ดังนั้นจึงกำหนดค่าตัวแปรตาม (Y) โดยพิจารณาจากความรู้ด้านการจัดการฝายต้นน้ำ ประสิทธิภาพด้านการจัดการฝายต้นน้ำ การมีแผนการจัดการแก้ไขปัญหาร่องน้ำ การจัดสัดส่วนงบประมาณในการจัดการฝายต้นน้ำ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน

ตัวแปรอิสระ (X)

1. ด้านศักยภาพในการจัดการฝายต้นน้ำ

X_1 : ระดับการศึกษาของสมาชิก อบต.

X_2 : ความรู้ ความเข้าใจด้านการอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำของสมาชิก อบต.

X_3 : ประสบการณ์การฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำของสมาชิก อบต.

X_4 : จำนวนบุคลากรด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

X_5 : สถานที่และเครื่องมืออุปกรณ์ในการดำเนินงานด้านการจัดการฝายต้นน้ำ

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการฝายต้นน้ำ

X_6 : การติดต่อเจ้าหน้าที่หน่วย ฯ แม่ฮ่อง

X_7 : การเสียสละทรัพย์สินและเวลาในการจัดการฝายต้นน้ำ

X_8 : การรับรู้เกี่ยวกับปัญหาเรื่องน้ำ

X_9 : การเผยแพร่ความรู้เรื่องน้ำให้กับชุมชน

ตัวแปรตาม (Y)

ความพร้อมในการจัดการฝายต้นน้ำ

ขององค์การบริหารส่วนตำบล

- ด้านความรู้ด้านการจัดการฝายต้นน้ำ
- ด้านประสบการณ์ด้านการจัดการฝายต้นน้ำ
- ด้านการมีแผนการจัดการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ
- ด้านการจัดสัดส่วนงบประมาณในการจัดการฝายต้นน้ำ
- ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน

ภาพที่ 14 กรอบแนวคิดในการวิจัยความพร้อมของ อบต. ในการจัดการฝายต้นน้ำในพื้นที่ของหน่วย ศึกษาการพัฒนาการอนุรักษ์ต้นน้ำแม่ฮ่อง อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่

สมมุติฐาน

1. ระดับการศึกษาของสมาชิก อบต.ที่แตกต่างกันมีผลต่อความพร้อมในการจัดการฝายต้นน้ำของ อบต.ที่แตกต่างกัน
2. ความรู้ ความเข้าใจด้านการอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำของสมาชิก อบต. ที่แตกต่างกันมีผลต่อความพร้อมในการจัดการฝายต้นน้ำของ อบต.ที่แตกต่างกัน
3. ประสบการณ์การฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำของสมาชิก อบต.ที่แตกต่างกันมีผลต่อความพร้อมในการจัดการฝายต้นน้ำของ อบต.ที่แตกต่างกัน
4. จำนวนบุคลากรด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันมีผลต่อความพร้อมในการจัดการฝายต้นน้ำของ อบต.ที่แตกต่างกัน
5. สถานที่และเครื่องมืออุปกรณ์ในการดำเนินงานด้านการจัดการฝายต้นน้ำที่แตกต่างกันมีผลต่อความพร้อมในการจัดการฝายต้นน้ำของ อบต.ที่แตกต่างกัน
6. การติดต่อเจ้าหน้าที่หน่วย ฯ แม่ข่ายที่แตกต่างกันมีผลต่อความพร้อมในการจัดการฝายต้นน้ำของ อบต.ที่แตกต่างกัน
7. การเสียสละทรัพย์สินและเวลาในการจัดการฝายต้นน้ำที่แตกต่างกันมีผลต่อความพร้อมในการจัดการฝายต้นน้ำของ อบต.ที่แตกต่างกัน
8. การรับรู้เกี่ยวกับปัญหาเรื่องน้ำที่แตกต่างกันมีผลต่อความพร้อมในการจัดการฝายต้นน้ำของ อบต.ที่แตกต่างกัน
9. การเผยแพร่ความรู้เรื่องน้ำให้กับชุมชนที่แตกต่างกันมีผลต่อความพร้อมในการจัดการฝายต้นน้ำของ อบต.ที่แตกต่างกัน